

AHOLI SALOMATLIGINI MUSTAHKAMLASH VA ULARGA PATRONAJ XIZMATINI KO‘RSATISH

Sotqinova Muhabbatxon Ilxamdjonovna

Moygir 26-Oilaviy Poliklinikada Kunduzgi statsionar muolaja hamshirasi

Kalit so‘zlar: *sog‘lom turmush tarzi, shakllantirish, mustahkamlash, faoliyat, salomatlik, jamiyat, yordam ko‘rsatish.*

Kirish

Aholi salomatligini mustahkamlash har bir davlatning ijtimoiy siyosatida muhim o‘rin egallaydi. Jamiyat taraqqiyoti, iqtisodiy rivojlanish va xalq farovonligi ko‘p jihatdan insonlarning sog‘lom bo‘lishiga bog‘liq. Shuning uchun sog‘liqni saqlash tizimining asosiy vazifalaridan biri kasalliklarning oldini olish, aholining sog‘lig‘ini muhofaza qilish va ularning hayot sifatini yaxshilashdan iborat.

Hozirgi kunda tibbiyot sohasida profilaktik yo‘nalish, ya’ni kasalliklarni erta aniqlash va ularning oldini olishga alohida e’tibor qaratilmoqda. Bu jarayonda patronaj xizmati muhim ahamiyatga ega. Patronaj xizmati orqali tibbiyot xodimlari aholi, ayniqsa homilador ayollar, chaqaloqlar, bolalar va surunkali kasalliklarga chalingan bemorlarning sog‘lig‘ini muntazam nazorat qilib boradilar.

Patronaj xizmatining asosiy maqsadi – aholiga uy sharoitida tibbiy maslahat va yordam ko‘rsatish, sog‘lom turmush tarzini targ‘ib qilish hamda kasalliklarning oldini olishdan iborat. Bu xizmat aholining tibbiy madaniyatini oshirishga, onalar va bolalar salomatligini mustahkamlashga hamda jamiyatda sog‘lom muhitni shakllantirishga katta hissa qo‘shadi.

Shu sababli aholi salomatligini mustahkamlash va patronaj xizmatini samarali tashkil etish sog‘liqni saqlash tizimining eng muhim vazifalaridan biri hisoblanadi.

Aholi salomatligini mustahkamlash va ularga patronaj xizmatini ko‘rsatish — bu sog‘liqni saqlash tizimining muhim yo‘nalishlaridan biri bo‘lib, aholi o‘rtasida kasalliklarning oldini olish, sog‘lom turmush tarzini shakllantirish va bemorlarga uy sharoitida tibbiy nazorat ko‘rsatishga qaratilgan.

1. Aholi salomatligini mustahkamlash

Aholi salomatligini mustahkamlash quyidagi asosiy yo‘nalishlarni o‘z ichiga oladi:

1.1. Profilaktika ishlari

- Kasalliklarning oldini olish.
- Vaksinatсия va emlash tadbirlarini o‘tkazish.
- Aholiga sog‘lom turmush tarzi haqida tushuntirish ishlari olib borish.
- To‘g‘ri ovqatlanish, jismoniy faollik va gigiyena qoidalariga rioya qilishni targ‘ib qilish.

1.2. Sog‘lom turmush tarzini shakllantirish

- Chekish, spirtli ichimliklar va zararli odatlardan voz kechish.
- Sport bilan shug‘ullanishni targ‘ib qilish.

- Ruhiy salomatlikni saqlash.

1.3. Erta aniqlash

- Tibbiy ko‘riklar o‘tkazish.
- Skrining dasturlari orqali kasalliklarni erda bosqichda aniqlash.
- Xavf guruhidagi aholini muntazam kuzatish.

2. Patronaj xizmati

Patronaj xizmati — bu tibbiyot xodimlarining (ko‘pincha hamshiralar va oilaviy shifokorlar) aholining uyiga borib, tibbiy kuzatuv va yordam ko‘rsatish faoliyatidir.

2.1. Patronaj xizmatining maqsadi

- Aholining sog‘lig‘ini doimiy nazorat qilish.
- Kasalliklarning oldini olish.
- Onalar va bolalar salomatligini muhofaza qilish.
- Surunkali kasalligi bor bemorlarni uy sharoitida kuzatish.

2.2. Patronaj xizmatining asosiy vazifalari

- Homilador ayollarni kuzatish.
- Yangi tug‘ilgan chaqaloqlarni nazorat qilish.
- Bolalarning rivojlanishini tekshirib borish.
- Surunkali bemorlar (masalan, qandli diabet, yurak kasalliklari)ni nazorat qilish.
- Gigiyena va sog‘lom turmush tarzi bo‘yicha maslahat berish.

2.3. Patronaj xizmatining turlari

1. Prenatal patronaj – homilador ayollarni kuzatish.
2. Postnatal patronaj – tug‘ruqdan keyin ona va chaqaloqni kuzatish.
3. Bolalar patronaji – chaqaloq va yosh bolalarni nazorat qilish.
4. Surunkali bemorlar patronaji – doimiy nazorat talab qiladigan bemorlar bilan

ishlash.

Xulosa

Aholi salomatligini mustahkamlash va patronaj xizmati tibbiyotning profilaktik yo‘nalishiga kiradi. Bu tizim kasalliklarni erda aniqlash, oldini olish va aholiga uy sharoitida sifatli tibbiy yordam ko‘rsatishga xizmat qiladi.